Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 118. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 21, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЧЕРВНЯ 1996 р. Ч. 118. РІК CIII.

ХОЧУТЬ ВІДКЛАСТИ ДРУГЕ ЧИТАННЯ ПРОЄКТУ КОНСТИТУЦІЇ

Київ (УНІАР). — У вівторок, 18-го червня, секретар Комісії Верховної Ради України з питань екологічної політики повідомив, що серед членів Президії парламенту переважає думка про необхідність перенесення другого читання проєкту конституції на 2-ге липня. Це пов'язується з великим обсягом документу.

Біля Верховної Ради виставили пікет підприємці, які невдоволені схваленим законом про патентування підприємницької діяльності. Голова Верховної Ради Олександер Мороз, відкриваючи сесію, вніс пропозицію знову розглянути закон про місцеві податки, "оскільки сьогоднішнє законодавство з цього питання нікого не задовольняє". Законом України з 25-го червня 1991 року та декретом Кабінету Міністрів з 20-го травня 1993 року передбачено 17 місцевих податків.

Під час обговорення цього законодавства від Уряду виступив міністер фінансів Віталій Ільїн, який розповів про стан виконання закону. Від Комісії з питань фінансів і банківської діяльности виступив її голова Віктор Суслов. На думку Суслова, необхідно змінити закон про патентування окремих видів підприємницької діяльности, передбачивши окремий податок, встановлений місцевою владою. Розмір раніше встановленого податку за патент — 200 дол. — ставить різні суб'єкти підприємницької діяльности у нерівні умови.

Голова комісії з питань бюджету Микола Азаров вважає, що податки повинні мати цільове призначення, їх повинен сплачувати кожний мешканець міста і вони також повинні мати стимулюючий характер.

(Закінчення на стор. 3)

Звільнено міністра фінансів

Київ. — Президент Леонід Кучма звільнив 18-го червня міністра фінансів Петра Германчука, вже третього міністра за останні два тижні, повідомив Ройтерс.

Указом Президента призначено замість нього 46-річного Валентина Короневського, економіста і урядовця із Запорізької области, практично невідомого на національному рівні.

Причини звільнення П. Германчука не наведено. Однак останніми тижнями його немилосердно критикували за зростаючу заборгованість у виплаті заробітних платень, яка дорівнює 1.3 блн. дол.

П. Германчука на пост міністра фінансів призначив ще в 1994 році колишній Президент Леонід Кравчук.

П. Германчук вже третій міністер, звільнений після призначення прем'єр-міністром колишнього голови колгоспу Павла Лазаренка. Два інші — це міністер сільського господарства Павло Гайдуцький і міністер енергетики Валерій Шеберстов.

Уряд визнав, що заборгованість у заробітній платні є найсерйознішою проблемою України. Багато працівників державних підприємств не отримують платню вже кілька місяців.

Минулого тижня П. Лазаренко пообіцяв звільнити понад 10,000 службовців, щоб заощадити 7 млн. дол. Він погрозив, що припинить постачання електроенергії підприємствам, які не платять за неї.

Л. Кучма також призначив Василя Дурдинця, перед тим віцепрем'єра з питань національної безпеки, першим віцепрем'єр-міністром. Цей пост при попередньому прем'єрі Євгенові Марчукові займав П. Лазаренко.

На могилі Патріярха Володимира буде пам'ятник

Київ. — Наступного місяця, коли вірні УПЦ КП будуть відзначати роковини похорону Патріярха Володимира (Романюка), на могилі у нього буде стояти мармуровий пам'ятник з хрестом і колонами, повідомив Ройтерс, покликаючись на виконуючого обов'язки посадника Києва Олександра Омельченка.

Київська влада вирішила вшанувати похованого на тролейбусній зупинці біля Софійського собору Патріярха, незважаючи на брак фондів в скарбниці міста. О. Омельченко сказав, що на пам'ятник виділено суму, яка дорівнює 71,000 дол.

Визнавши, що тролейбусна зупинка не є почесним місцем для поховання українського Патріярха, О. Омельченко зазначив, що потрібно якось виправити цю несправедливість. Іншого місця для перепоховання Патріярха, за його словами, в Києві немає.

Як відомо, Патріярх УАПЦ Володимир помер минулого року у віці 69 років. Влада не дозволила поховати його на території собору і вірні викопали могилу просто на тротуарі біля стін Святої Софії. Під час похорону відбулися також сутички з міліцією, яка побила багатьох учасників, в тому числі старших жінок.

Президент Леонід Кучма аргументував відмову поховати Патріярха на території собору тим, що це є історична пам'ятка і жодна Церква не може використовувати її для захоронення.

Колишній політв'язень, який 19 років провів у совєтських концтаборах за звинуваченням у націоналістичній діяльності, Патріярх Володимир очолював УПЦ КП, яка 1992 року вийшла із складу РПЦ МП.

Від часу похорону на могилі Патріярха Володимира завжди лежать свіжі квіти. Пасажири, які сідають на автобус чи тролейбус, часто хрестяться, дивлячись на неї.

ЗСА не підтримують переобрання Б. Бутроса-Ґалі

Ню Йорк. — Офіційні чинники Уряду президента Билла Клінтона повідомили, що в середу, 19-го червня, ЗСА вирішили не підтримати кандидатуру Бутроса Бутроса-Ґалі на другу п'ятирічну каденцію генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй та попередили його, що ужиють право свого вето, якщо зайде потреба.

Головною причиною опозиції до переобрання Б. Бутроса-Ґалі є те, що ЗСА уважають його головною перешкодою для конечних змін у цій міжнародній організації. ЗСА про своє рішення вже почали повідомляти інші країни, зокрема країни, котрі є членами Ради безпеки ООН.

Непогоджуючись з думкою ЗСА, щоб спокійно відійти з становища генерального секретаря ООН при кінці біжучого року, Б. Бутрос-Ґалі в інтерв'ю в Бонні підтвердив своє рішення змагатися за другу каденцію, зазначуючи, що має підтримку великої кількости країн міжнародної спільноти.

ЗСА, щоб оминути конфронтації з країнами, котрі підтримують Б. Бутроса-Ґалі, пропонували продовжити його каденцію на один рік до листопада 1997 року, одначе він на це не погодився, незважаючи на невдоволення Америки.

ЗСА не мають конкретної кандидатури на місце Б. Бутроса-Ґалі, одначе хочуть на цьому становищі бачити людину, що намагатиметься перевести зміни у цій понад міру збюрократизованій організації, а в той самий час зможе „викликати довір'я" до її ефективности в цьому післясовєтському періоді.

Якщо ООН не зробить конкретних змін внутрі, то ЗСА матимуть доволі й без того важке завдання щоб здобути датки і підтримку для цієї організації від громадян країни та Конгресу.

Конституційний договір залишається чинним до прийняття конституції

Київ (УНІАР). — За висновком парламентарної Комісії з питань правної політики та судовоправної реформи, конституційний договір між Президентом та Верховною Радою України, укладений 8-го червня минулого року, залишається чинним документом аж до остаточного ухвалення нової конституції української держави. Цей висновок підтримує також Комісія Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин.

Питання про чинність договору постало у зв'язку зі спекуляціями певних політичних сил довкола терміну дії цього документу, котрий начебто був укладений лише на рік. Фахівці з обох комісій ствердили, що річний термін у договорі встановлювався для прийняття конституції і мав на меті прискорити законодавчий процес, а не обмежити термін дії договору в разі затримки з прийняттям конституції з тих чи інших причин.

Відбудеться конференція православних владик

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — Як повідомляє Консисторія УПЦеркви в ЗСА, 25—26-го червня ц. р. прибудуть до осередку св. ап. Андрія Первозванного у С. Бавнд Бруку митрополити, архиєпископи і єпископи Української Православної Церкви Вселенської (Константинопільської) Патріярхії, представники епархій Канади, ЗСА, Південної Америки, Великої Британії, Австралії й Новозеляндії та громад Західньої Европи для докладного обговорення місії УПЦеркви в діяспорі та завдань, що постали перед нею у зв'язку з сучасною ситуацією в Україні та в цілому світі.

Передбачається, що головними темами дискусій будуть: роля Церкви, як захисника святости й гідности життя, починаючи від його зачаття і кінчаючи природною смертю; місія Церкви; релігійне життя та родина й парафіяльна громада.

Між іншим, обговорюватиметься все зростаюче у позацерковному світі питання легалізації допомоги самогубству та відповідь Церкви на нього. Важливим буде теж становище, що його займе конференція щодо сучасної церковної ситуації в Україні — існування трьох українських православних юрисдикцій та прозелітизму (навертання на свою віру) з боку сектанських і нехристиянських угруповань.

Провадити цією дводенною конференцією будуть спільно Митрополит Константин, первоієрарх УПЦеркви в ЗСА й діяспорі, та Митрополит Василій, первоієрарх УПЦеркви в Канаді. Господарем конференції буде Консисторія УПЦеркви в ЗСА, на чолі зі своїм головою Архиєпископом Антонієм.

Російські громадяни в Криму підтримали Б. Єльцина

Симферопіль (УНІАР). — Громадяни Російської Федерації, які мешкають у Криму, а це є передусім військовослужбовці Чорноморської фльоти з родинами, не підтримали Геннадія Зюганова, ані Александра Лебедя під час виборів президента РФ. За першого проголосувало 19.1 відс. виборців, за другого — 19.9 відс., тим часом як Б. Єльцина підтримали 40.5 відс. російських громадян у Криму.

Ці результати показують, що проімперські та прокомуністичні настрої серед цієї частини населення Криму не є такими великими, як це уявлялося багатьом аналітикам.

Відбулася пресова конференція УРП

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 18-го червня, відбулася пресова конференція керівників Української Республіканської Партії, які розповіли про причини розколу в парляментарній фракції "Державність", створеній свого часу депутатами української парляменту від УРП.

За словами члена проводу УРП Олександра Шандрюка, фракція "Державність" створювалася для об'єднання опозиційних владним структурам патріотичних сил, а головною причиною виходу з групи кількох членів стало пристосуванське становище керівництва і окремих членів фракції.

Такої ж думки дотримується і почесний голова УРП Левко Лук'яненко. Він вважає, що таке становище унеможливило проведення партійної лінії УРП, яка "була і залишається опозиційною як до Президента, так і до пролівої більшости в парляменті".

Голова УРП Богдан Ярошинський зазначив, що найближчим часом УРП закличе "всіх чесних депутатів-патріотів об'єднатися в єдину опозиційну українську фракцію".

(Закінчення на стор. 4)

„Наші музеї потребують підтримки держави і людей"

Л. Пекарська в редакції „Свободи".

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Коли Людмила Пекарська, історик-археолог, розповідає про свою музейну працю, її світяться очі і вона завважує, що постійно дякує Богові, що має можливість посвятитися всеціло улюбленому званні. Вона закінчила історичний факультет Київського Державного Університету ім. Т. Шевченка в 1977 році. Працювала науковим співробітником в Державному Історичному Музею України, а з 1981 року в Музею Історії Києва завідуючою відділом стародавнього та середньовічного Києва. Головна ділянка зацікавлень — дослідження пам'яток декоративно-прикладного мистецтва X—XIII століть.

Брала участь в археологічних розкопках в Україні (Київ, Вишгород), а також Росії, Болгарії, Австрії. В даний час співпрацює з відділом стародавніх та пізніх старожитностей Британського музею. Має ряд публікацій з проблематики українських скарбів. Щойно недавно опублікована була монографія L. Pekarskaya/Daffydd Kidd „Der Silberschatz von Martynovka (Ukraine) aus dem 6 und 7 Jahrhundert".

Стільки про себе розказує наша гостя. Але коли заторкуємо питання стану українських музеїв та їхнього майбутнього, очі Л. Пекарської наповняються смутком і вона вияснює чому.

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЄДИНА УКРАЇНСЬКА ГАЗЕТА ВІДЗНАЧИЛА ЮВІЛЕЙ

ДОНБАС. — Своє 60-річчя відзначила єдина в області українськомовна газета "Донеччина". На врочистостях з цієї нагоди відзначалося, що населення области налічує понад п'ять мільйонів громадян, половина з яких — етнічні українці. Однак українськомовна газета виходить тиражем усього 5,000 примірників. Таке становище української газети промовисто свідчить про місце державної мови в Донбасі.

ПАРЛЯМЕНТАРИСТИ ВИСЛОВЛЮЮТЬСЯ НЕПАРЛЯМЕНТАРНО

КИЇВ. - Український дослідницький центр "Монітор" проаналізував виступи депутатів Верховної Ради в сесійному залі та в засобах масової інформації і дійшов до маловтішного висновку. Дві третини парляментаристів вживають непарляментарну лексику, у тому числі й нецензурну лайку. За даними "Монітора", найлайливішими депутатами є комуністи В. Мойсеєнко, Д. Петренко, Є. Марамазов, В. Терещук, соціялісти В. Марченко та Н. Вітренко, лідер Селянської Партії С. Довгань, націоналісти С. Хмара, Ю. Тима та О. Вітович. Серед крайніх лівих та правих, загалом відомих своєю лайливістю, не бракує, однак, і "центристів" - Б. Ярошин-ський (УРП), А. Зарудний (НРУ), Ю. Оробець ("Реформи"), В. Мулява ("Державність"), М. Карнаух ("Незалежні"). Натомість найчемнішими покищо залишаються жінки - О. Крандакова ("Соціяльно-ринковий вибір"), Л. Григорович (НРУ), Г. Старовойтова (МДГ), К. Ващук ("Аграрники за реформи"), а також двійка академіків - І. Юхновський ("Державність") та Б. Олійник (КПУ). До списку найменш лайливих депутатів потрапив також колишній діючий прем'єр-міністер України Ю. Звягільський, котрий уже майже два роки перебуває в Ізраїлі і, таким чином, не має змоги лаятися в українському парляменті.

УНА-УНСО ВВАЖАЄ АМЕРИКАНСЬКІ ВИБОРИ ВАЖЛИВІШИМИ ВІД РОСІЙСЬКИХ

КИЇВ. — Провідники УНА-УНСО повідомили журналістів, що їхні білоруські колеги плянують провести 22-го червня віче на підтримку шести українців, затриманих міліціянтами в Мінську 26-го квітня під час відзначення 10-річчя катастрофи на ЧАЕС. Заарештованим українцям, котрі перебувають тепер у слідчому ізоляторі, загрожує тюремне ув'язнення терміном до півтора року. На тій самій пресконференції представники УНА-УНСО висловили також припущення, що в Росії на виборах переможе Г. Зюганов. Однак, на їхню думку, для України це не має суттєвого значення, оскільки російська політика щодо "ближнього зарубіжжя" буде жорсткішою у будь-якому випадку. "Українцям, втім, як і росіянам, - вважає УНА-УНСО, - куди важливіше, хто переможе у виборах у ЗСА".

ПОЛТАВЧАНИ ПРИЙМАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКУ ВІЙСЬКОВУ ДЕЛЕҐАЦІЮ

ПОЛТАВА. — Сюди прибула делеґація військово-повітряних сил ЗСА. Гостей запрошено для участи у святкуванні річниці з дня створення кіровоградсько-будапештської авіяційної дивізії, розташованої в Полтаві. Біля пам'ятника воякам, загиблим у Другій світовій війні, відбувся мітинг пам'яті. Промовці розповіли, що на початку червня 1944 року з летовищ Полтави, Миргорода і Пирятина союзники антигітлерівської коаліції спільно розпочали бомбардувальні операції проти фашистів під назвою "Френтік". Врочистості закінчилися виставою спортового пілотажу з участю летунів України і ЗСА.

В АМЕРИЦІ

КОЛИ ПІД ЧАС ВИБОРІВ у 1992 році республіканці здобули більшість південних стейтів і демократи були переконані в тому, що їм у наступних виборах не можна розраховувати на будь-які можливості у тих околицях, то тепер ця справа несподівано набирає зовсім іншого характеру. Згідно з найновішими опитами газети „Ню Йорк Таймс" і телевізійної мережі Сі-Бі-Ес, президент Билл Клінтон має перевагу у цих районах. Цей стан підтверджують навіть республіканці, бо в іншому випадку чому б республіканський кандидат Роберт Дол останнім часом присвячував стільки уваги південним стейтам і міняв свою попередньо запляновану програму. Іншим словом, виборці південних стейтів стали важливою частиною успіху одного чи іншого кандидата.

У НАСЛІДОК ТРАГІЧНОГО випадку пасажирського літака лінії „Велюджет" поблизу маямського летовища 11-го травня, в якому загинуло 110 осіб, секретар Департаменту транспортації Федеріко Пеня сказав, що звернеться до Конгресу з проханням елімінувати подвійну ролю Федеральної агенції летунства — контролі та допомоги летунським пасажирським лініям, а щоб вона натомість зосередила свою працю виключно над безпекою. Крім того, щоб відновити довір'я до своєї агенції, адміністратор Дейвид Гінсон повідомив, що його заступник для справ безпеки відходить, а агенція посилить свій нагляд над лініями, котрі покладаються на посторонніх контракторів у ділянках перевірки та утримання безпеки літаків.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРОР Ізраїля Міхель Бен-Яїр повідомив, що посадника Єрусалиму Єгуду Ольмерта обвинувачено в шахрайстві. М. Бен-Яїр інформував президента Беньяміна Нетаньягу, що не варто включати Є. Ольмерта у склад нового кабінету. Під час виборчої кампанії 1988 року Ольмерт працював скарбником бльоку Лікуд. Тепер його обвинувачують в тому, що в той час він переконав Йону Пеледа, який займався збиранням пожертв у партійний фонд, нелегально приймати внески від промисловців і видавати їм фіктивні посвідчення, ніби ці гроші були призначені на рекляму, а не на партійну боротьбу. Й. Пелед і ще вісім осіб були обвинувачені в цьому підтасовуванні п'ять років тому, але доказів проти Ольмерта виявилося замало. Становище змінилося, коли на суді, що відбувся три місяці тому, Й. Пелед дав зізнання проти посадника Єрусалиму.

ПРЕЗИДЕНТ ЛАТВІЇ Ґунтіс Ульманіс вдруге вибраний головою країни на трирічний термін. Його кандидатуру підтримали 53 зі 100 депутатів парляменту. Перемогу над трьома іншими кандидатами він отримав уже в першій турі голосування. Г. Ульманіс народився у 1939 році, має вищу економічну освіту. Від 1965 до 1989 року був членом Комуністичної партії. Він — колишній директор комбінату побутового обслуговування, потім був членом ради Національного банку. У 1993 році його вибрали депутатом парляменту. В тому ж році латвійський парлямент вибрав Г. Ульманіса головою держави.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Зустріч президентів у Польщі

Якось відносно без великого розголосу преси та інших засобів масової інформації пройшла зустріч президентів держав Центральної Европи, яка відбулася в першому тижні червня в Польщі, в замку у Ланьцуті, недалеко від кордонів України. Там з'їхалися президенти вісьмох держав, які були гостями президента Александра Квасьнєвського, між якими вперше був запрошений Леонід Кучма. Така зустріч президентів не відбулася вперше, а попередили її зустрічі в Австрії у 1993 році, а відтак в Чехії та Мадярщині. З кожною зустріччю число учасників збільшувалося і увійшло в неписаний звичай, що господарі запрошували все нових гостей. Покористувався тим звичаєм теперішній господар і запросив Президента України.

Зустріч, яка фактично не могла винести ніяких конкретних рішень, зобов'язуючих учасників, мала однак дуже позитивний характер і товариський настрій. Цьому сприяла сама атмосфера в замку Потоцьких і велика польська гостинність. Не відомо нам, чи саме цю традиційну польську гостинність хотів, власне, наголосити А. Квасьнєвський, запрошуючи особисто Л. Кучму, але у розмовах, які велися, а передусім у пресовій конференції, на якій свої думки висловлювали усі присутні, була помітна прихильна настанова до України. Зацікавлення Україною та її участю у розмовах провідників Центральноевропейських держав особливо виявляли присутні там журналісти, які доконче хотіли знати, як ставляться до включення України в цей зв'язок усі інші президенти. Із їхніх відповідай немає сумніву, що усі присутні президенти — Австрії, Німеччини, Італії, Чехії, Мадярщини, Словаччини, Польщі і Словенії інтерпретували участь України у таких розмовах як незвичайно корисне поповнення кола центральноевропейських країн, які спільно можуть здобути великий вплив на хід подій в цілій Европі. Хоча на зустрічі не було президента Росії, оскільки її не можна зачислити до центральноевропейських держав, але всі присутні були згідні в тому, що без Росії важко рішати долю Европи, незалежно навіть від того, як пройдуть вибори на президента в тій країні.

Тут однак керівники Німеччини, Австрії і Польщі виразно підкреслили у телевізійній дискусії та пресконференції важливість участи України у таких зустрічах. Президент Німеччини Роман Герцоґ зазначив, що сила і стабільність України є сьогодні однією із найважливіших справ для Німеччини і всіх держав, що належать до НАТО, дарма, що НАТО, на його думку, тепер вже не відіграє такої ролі, як в часі холодної війни. Цікаво, що найбільш прихильно про співучасть України у тому колі говорив впродовж цілої дводенної зустрічі її господар і той, що запросив Л. Кучму, тобто президент Польщі, немов стараючись своєю прихильністю затемнити натягнені стосунки, що якраз недалеко від замку в Ланьцуті існують поміж польським і українським населенням, конкретно у Перемишлі.

А. Квасьнєвський декілька разів підкреслював, як доказ важливости таких розмов, факт, що взяли в них участь президенти Німеччини і України, які мають так різну історичну минувшину, і це є доказом, як усі центральноевропейські держави прагнуть порозуміння. На його думку, не має значення, хто із учасників-держав перший дістанеться до НАТО, а важливим є зустрічатися і обговорювати спільні проблеми. Тому він так щиро вітав участь Президента України, бо, як сказав, „без сильної і стабільної України не можна мати успішної системи безпеки в Европі".

Це несподівано сердечне ставлення А. Квасьнєвського до Л. Кучми зрозумів цей останній, коли ствердив, що спосіб, в який президент Польщі старається висунути Україну на передове місце в Европі, дуже йому сподобався і він немає нічого проти цього, Україна могла б стати мостом поміж Европою і Росією в побудові безпеки цілої Европи.

Два дні гарних слів і взаємних запевнень співпраці були для загальної атмосфери дуже корисні, навіть коли президенти дев'ятьох держав не підписали ніякого договору чи стверджень. Питання залишається одвертим: чи після гарних слів прийдуть також важливі для України акції?

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Микола Рябчук

ЦІНА ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ

Нарешті лібералізація цін, оголошена близько семи років тому совєтським прем'єр-міністром Павловим, досягла в Україні свого логічного завершення. Споживчі ціни, як і слід було сподіватися, усталились на рівні світових, а в багатьох випадках навіть їх перевершили. Розгублені іноземці, що звикли до леґендарної дешевизни життя у Східній Европі, не вірять тепер своїм очам, викладаючи у київських крамницях п'ять долярів за коробку середньої якости пластівців чи півтора-два доляри за дволітрову пляшку "Кока-коли". В Америці вони звикли платити за це удвічі дешевше.

Свого часу, кажуть, французька королева порадила своїм підданим, які нарікали на відсутність хліба, їсти тістечка. Піддані двох українських Леонідів, Кравчука і Кучми, теж мають покищо вибір: замість буржуазної "Кока-коли" вони можуть споживати "Росінку" Київської фабрики безалкогольних напоїв, а замість імпортних пластівців — задовольнятися "Геркулесом", себто вівсом, місцевого виробництва. І хоча якість тої "Росінки", як і "Геркулесу", ще досить далека від західніх аналогів, їхні ціни досить успішно змагаються із західніми.

Майже кожна українська газета вважає сьогодні своїм обов'язком повідомляти не лише курси найголовніших світових валют, а й ціни за основні продукти у Києві та – для порівняння — в інших містах України. Закордонних цін, на жаль, не наводиться, хоча таке порівняння могло б виявитися ще цікавішим. Так, наприклад, ми можемо довідатися, що десяток яєць у Києві коштує приблизно 60 центів, кілограм м'яса — 4-5 дол., літра оливи — 2 дол., літра сметани — 2 дол., кілограм масла — 3-4 дол., літра молока — 50 центів, кілограм картоплі – 40-50 центів, буханець хліба — 30-50 центів, кілограм сосисок — 2-3 дол.

Ціни загалом подібні до американських з однією, однак, різницею: в Америці мільйони бідніших або й просто ощадливіших громадян залюбки користають з розгалуженої системи розмаїтих знижок, розпродаж, купонів тощо, про що українці не мають покищо уявлення. Найгірше, однак, що ця лібералізація не вплинула жодною мірою на продуктивність українських виробників: посідаючи в багатьох галузях монопольне становище, вони мало дбають про поліпшення якости своїх товарів та про зниження їхньої собівартости. Конкуренція з боку чужоземних виробників успішно нейтралізується високими податками на імпорт, тим часом як внутрішня конкуренція не може розвинутися в умовах урядового протекціонізму для малоефективних державних підприємств, колгоспів тощо.

Лібералізація цін, отже, є конечною, але, на жаль, не достатньою умовою для ефективних ринкових реформ. Без правдивої приватизації, демонополізації та гнучкої податкової політики, вона виявляється лише додатковим засобом збагачення мафійних кланів та безтурботного життя номенклятури. Доти, доки податки не стимулюватимуть експорту високотехнологічних товарів (модерних машин, приладів, механізмів) і не обмежуватимуть експорт сировини й напівфабрикатів, Україна лишатиметься банановою республікою, з якої вигідніше вивезти руду чи, в кращому разі, метал, аніж щось путнє з того металу зробити. Доти, доки податки

(Закінчення на стор. 3)

Китай

Олександер Серафин

ЕКОНОМІКА АЗІЇ ОЧИМА ТУРИСТА

II

У травні сповнилося 30 років від початку „культурної революції", яка тривала від травня 1966 року до жовтня 1976 року, і була відповідальна за найбільший реґрес і найбільші шкоди, що їх зазнали держава і населення від часу заснування комуністичної Китайської республіки, як згодом визнав Центральний комітет Комуністичної партії Китаю (КПК). Цією революцією Мао Зедонґ бажав очистити партію від „буржуазних елементів", врятувати комуністичну ідеологію.

У пресі Китаю в травні ц. р. не було жодної згадки про „культурну революцію". Не було жодних виставок в музеях, не відслонено пам'ятників героям цього періоду, бо ними були хіба жертви — від одного до 10 мільйонів осіб. Провідники Китаю остерегли своїх громадян, що „культурна революція" не є предметом дискусії. Отже, справу закрито, тему заборонено. Провід не бажає наслідків, які дискусія могла б викликати.

Після смерти Мао владу перебрав у 1988 році Денґ Шіяопінґ, який сам і його син потерпіли під час „революції". Денґ був переконаний, що КПК буде повалена, якщо вона виступить проти моделю ринкової економіки, щоб поліпшити життя громадян. Він почав економічні реформи в 1979 році і Китай відкрив свої кордони до зовнішнього світу. В 1982 році було дозволено спільні підприємства, а ще через рік започатко-вано земельні реформи. Від 1989 року робітники можуть вибирати працедавців, що було перед тим диктовано державою.

У наслідку цих реформ чужий капітал, головно з Японії, Гонґ Конґу і ЗСА, індустріялізує економіку Китаю. Постали модерні готелі для багатих бизнесменів і туристів. Відкрито історичні пам'ятники, які були закриті навіть для своїх громадян. Засновано сотні тисяч малих підприємств, які торгують всім можливим, з чемною обслугою і конкуренційними цінами. Приватні підприємства платять удвічі більше своїм працівникам, ніж державні. Приватні фабрики платять також за відрядну роботу і вважаються більш поступовими. Є звільнення працівників, де їх надмір. Робочий день триває переважно сім годин. Держава займається будовою нових інфраструктур, потрібних для дальшого розвою економіки.

Більшість таксівок — у приватних руках. Землю не приватизовано, одначе можна її винаймати від держави. Багато ярини вирощують на присадибних ділянках, як і в Україні.

Тепер 65 відсотків підприємств належать державі, на них зайнято 67 відсотків робочої сили в міських районах. Вони також вносять 60 відсотків державних річних доходів. Держава ще є головним власником промисловостей: енергетичної — 91 відсоток, вугільної — 91 відсоток, металургічної — 79 відсотків і хемічної — 77 відсотків.

Протягом першого кварталу 1996 року експорт китайських фірм, яких власниками є чужинці, становив 11.64 блн. дол., тобто збіль-шився на 37.3 відсотка у порівнянні з першим кварталом 1995 року.

У квітні прудукція індустріяльних підприємств зросла на 13.7 відсотка і становила 19.6 блн. дол. Економісти підкреслили, що державні підприємства випродукували на 11.1 блн. дол., або 5.2 відсотка більше, ніж в квітні 1995 року; приватні — на 16.3 відсотка, а громадські — на 18.9 відсотка. Виробництво телевізорів, магнітофонів, холодильників і фотоапаратів зросло на 57.2 відсотка у порівнянні з квітнем минулого року, завдяки великому попитові.

До грудня 1995 року в Китаї було 631,000 приватних підприємств, в яких працювало 53 млн. робітників. Їхнє річне виробництво становило біля 28 блн. дол. Передбачають, що до кінця століття буде два мільйони приватних підприємств з річним обсягом 157 блн. дол.

Міністерство праці проголосило, що плянує запровадити до кінця цього століття реформи ринку праці. З початком 2001 року кожна доросла особа буде відповідальна за своє працевлаштування. Держава перестане надавати працю так, як тепер. Крім цього, в Китаї є 15 мільйонів безробітних. Державний уряд заснував 30,000 агенцій, які займаються проблемою безробіття. В 1995 році вони знайшли працю для 12.6 млн. осіб.

Китайська державна туристична аґенція зосереджує свою увагу на притягненні туристів з Японії і Північної Америки. Вона прийняла нові правила щодо японців і змодернізувала своє бюро в Японії вже з початком 1996 року. В її пляні є зробити це саме в Північній Америці. Вона передбачає 72,000 закордонних туристів в 1996 році, тобто на 22 відсотки більше в порівнянні з 1995 роком. Нас там чекають, хоч і називають „людьми з великими носами і ясним волоссям".

Кожного року, від 1993 до 1995, чужинці інвестували в Китаї понад 30 блн. дол. Завдяки цим інвестиціям і торговельній надвищці, валютні резерви Китаю становили в квітні 80 блн. дол., при чому 80 відсоток зовнішньої торгівлі і 90 відсотків зовнішніх інвестицій припадають на азійські країни. За даними студії Меррилл Линч, в 1995 році Китай абсорбував 26 відсотків світового приватного капіталу країн, що розвиваються, і 42 відсотків безпосередніх капіталовкладень інших держав. Цей напрям продовжуватиметься в 1996 році.

Китай плянував проголосити конвертабільність своїх грошей у 2000 році. У висліді швидкого росту валютних резервів і торгівлі з іншими країнами, це може статися вже цього року. Економічний ріст в 1996 році становитиме 10.2 відс. Інфляція за перший квартал становила 7.7 відсотка і 7.2 відсотків — за квітень.

На думку заступника прем'єра Згу, Китай продовжуватиме свій економічний ріст у висоті між 8 і 10 відсотками річно. Протягом цього самого періоду інфляцію буде втримувано на рівні нижчому від росту економіки.

(Закінчення буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

„Паліть відьом!"

Зі створенням української держави, здавалося, наче трохи притихли сварні т. зв. політичних діячів. Аж тут появились мої спомини „Тисяча доріг" — і „мертві ожили". Підтоптані політики стали вимахувати своїми костурами і волати на всю Америку: аґентка, чекістка! Спалити її на кострищі! І вирушили на „барикади".

Перших рекрутів до „бою" я побачила на Конвенції СУА, де була запрошена для одержання нагороди за книжку. Своїми злісливими підшептами вони за всяку ціну намагались провалити Конвенцію. Однак затія не вдалася, бо переважна більшість делеґаток зіґнорувала й осудила їх та врятувала гідність поважної організації. До речі, вручення нагороди відбулось дуже достойно — заля привітала мене грімкою овацією.

Інквізиторів, однак, невдача не вразила: вони перекинулись на сторінки „Свободи", де їх зарепрезентувала О-ка в числі з 1-го червня. Ця розв'язала справу по-большевицькому: аби людина — а „діло" проти неї знайдеться. І вдарила! — поперекручала подані в моїх споминах факти, безсовісно пододавала-повіднімала та ще й мала відвагу вкладати в мої уста вигадану нею неправду.

Звичайно, за знеславлення я могла б легко відв'язатись від напасників судовою розправою, бо живу в країні, де людина невинна, поки їй не докажуть вини. Але усім тим, яким більмо ненависти заслонило О-ка, ось моє „послання":

Книжка написана для шляхетних людей, зі світлим розумом і чистим серцем, сповненим любов'ю до свого народу. І вони відгукнулись на мої спомини дуже прихильно, а то й з подивом.

А перед тими людцями, що розпучливо пхають мене в аґенти, оправдуватись не стану. Якщо 10 років моєї боротьби і терпінь не мають в них жодної ціни, вони не хочуть знати правди. Скажу лиш: не виголошуйте фальшивих промов за героями, не чекайте, як гієни на мертвих, бо підпільна боротьба — це я. І щаслива я безмежно, що Боже провидіння зберегло мене на те, щоб записати і передати історії частину нашої боротьби, щоб їх, за словами Шевченка, поборників святої волі, на світ вивести.

І ще додам. Моя любов і вірність ідеї, якій служила, перетоплювалась в горнилі боротьби, в поділянні важкої долі з народом, скроплювалась моєю кров'ю і вигострювалась за тюремними мурами. Це та любов, ради якої „душу погублю", і якої ви, псевдопатріоти, що „кращую часть собі ізбрали" та повтікали за моря-океани — навіть несилі зрозуміти.

З моїм моральним і душевним надбанням та чистою совістю — я й надалі піду гідно в життя, як ішла дотепер. Кинене на мене болото тими, що „сиділи тит довгими роками у затишку і безпеці" — до мене не пристане.

Марічка

Воватоза, Виск.

Україна говорить...

Недавно одержали ми дуже цікавого листа з м. Хмельницького, від рідної сестри моєї дружини, яка є вчителькою, спілкується з багатьма людьми та молоддю і я хотів поділитися її думками з читачами „Свободи" про щоденне життя пересічної української людини й про можливості кращого майбутнього.

Ось її слова:

„Так хочеться дочекатись того часу, коли в своїй державі — Україні життя стане кращим і в духовому, і в матеріяльному пляні. Щоб можна було вільно і спокійно зустрічатись українцям з усіх материків, щоб шанували дійсно достойних (вона має тут на думці тих людей, які стараються вивести державу на відповідний рівень без допомоги чи властиво перешкоди некомпетентних людей — Ю. Л.). Та щоб наші діти вивчали правдиву історію своєї держави, щоб полюбили її та вшановували самих кращих. Чи ж прийде той час і коли?! Коли чуєш і бачиш те безладдя, що твориться в світі, то часто зневірюєшся. А потім знову набираєшся снаги для знань, для віри, для життя.

Це трохи філософічне — вище, а тепер про нашу прозу. Життя зараз важке. Але, думаю, виживемо. Ми і не таке бачили на своєму шляху: війна, після війни — сирітство (батьки померли, коли 5 дітей, цілком маленьких, осиротіли — Ю. Л.)... Все це ми пройшли. Але не тільки ми, а й наші батькі та, мабуть, і наші дідусі й бабусі... Ніхто з нашого роду не зазнав щастя ні в царській Росії, ні в Совєтському Союзі. Ми жили в імперіях, де гвинтики (люди) не цінувались. Цінувались ті, які вміли плазувати, служити владі...

Старше покоління задумується над причинами такого становища, але середнє і молоде покоління — страшно за них: більшість бездухові, жорстокі, злодійкуваті. Це не на

(Закінчення на стор. 3)

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТИ

Іроїда Винницька,
голова СКВОР

ДІЯСПОРА — ЦЕ ОКРЕМИЙ ОРГАНІЗМ

(З матеріялів пленарної сесії СКУ 31-го травня і 1-го червня)

II

Цей світового маштабу організм мусимо задержати і розбудувати на майбутнє мережею українських громадських і церковних організацій, які перехрещують кордони. Це вимагає також забезпечити дальше існування його організаційної структури, включно із СКУ, яка діяла і повина діяти самостійно і незалежно.

І тут я хочу висловити дещо контроверсійну думку. Членство СКУ в Координаційній Раді треба уважати справою переходовою, яка була спричинена евфорією під впливом хвилини, і яку треба чим скоріше направити. СКУ мусить залишитися незалежним від Україні тілом, що координує дії діяспори і є рівноправним партнером України. Пропоную взаємини аналогічні, як у випадку жидівського Світового Конґресу і Ізраїля.

Як голова СКВОР я тепер зосереджую свою увагу на проблематиці виховання українських дітей і молоді в діяспорі, що й відповідає мандатові СКВОР. Хоч мушу зазначити, що багато з виховної проблематики стосується і загалу української спільноти.

Усвідомлюючи важливість виховання повноцінних одиниць української діяспори, засновники СКВОР ще в 1967 році на Світовій Виховно-Освітній Сесії оформили виховний ідеал — мету, до якої наше виховання українців в діяспорі повинно змагати: „Українець в діяспорі — це повноцінний громадянин своєї країни, пов'язаний з українським народом українською мовою і культурою, особистість якого позначується християнсько-етичними вартостями і творчою дією для України".

У такій формі ця дефініція проіснувала 25 років, вона відповідала вимогам часу, творчо розв'язуючи проблему двох батьківщин — льояльність до країни поселення чи народження, і водночас пов'язання з Україною.

На Виховній Сесії СКВОР на 6-му СКВУ в 1993 році зроблено переоцінку тогочасного тексту. Узгіднено, що орієнтацію на „творчу дію для України" слід доповнити паралельною орієнтацією на „творчу дію для української спільноти в країнах проживання".

Друге доповнення зроблено щодо пов'язання із українським народом. Додано слова „почуттям приналежности", які наголошують вольовий аспект приналежности до українства. В основі — та мотивація, що виховний ідеал мусить підкреслювати свідомість, а не випадковість у всіх галузях життя українця в діяспорі. Доповнений і поправлений текст звучить: „Українець в діяспорі — це повноцінний громадянин (мешканець) своєї країни, пов'язаний з українським народом (спільнотою) почуттям приналежности та українською мовою і культурою; особистість якого позначується християнсько-етичними варстями і творчою дією для українського народу (суспільства)".

В основному ми зараз маємо орієнтири для нашої виховної дії в діяспорі. Співзвучно із виховним ідеалом СКВОР, Пластовий III Конґрес опрацював кредо діяспорного українства в 10 точках. Для ілюстрації наведу першу: „Діяспорним українцем є кожний, що через спадщину або через вольовий момент уважає себе приналежним до українства..."

Ця точка, як і зміна, впроваджена в текст „Виховного ідеалу", акцентує вольовий аспект у виборі ідентичности.

Тут у загальному накреслено виховну мету діяспорного українства. З черги насувається питання, як до того стреміти? Що робити? Звертаюся до слів Богдана Цимбалістого (Growing up in Two Cultures, 1987, pg.

(Закінчення на стор. 3)

Лекції англійської мови

ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Зайняття третє

ПРО ПРИЙМЕННИКИ

Чи багатьом подобається вивчати граматику? Аматорів не так вже й багато. Ну що ж, сьогодні у нас — приємна тема, яка ніякого відношення до граматики не має.

Що я маю на увазі? Чітких правил, які зазначували, б де і які треба вживати прийменники, немає. Є тільки прийняті норми (**usage**). Своєї форми ці короткі слівця ніколи не міняють, і у цьому значенні законів для прийменників немає.

Але чомусь легше нам від сказаного не стає. Навіть ті люди, які незле знають мову, весь час вживають прийменники неправильно. Тож ми, навпаки, спробуємо пошукати якісь закономірності вживання англійських прийменників.

а) Прийменники **in, on, at** описують знаходження в просторі:
IN — у тривимировому сприйманні (об'єм) — **in the box; in the garden; in the kitchen** — у коробці, в саду, в кухні.
ON — у двовимировому (площина) — **The cat is lying on the table** — Кіт лежить на столі; **a number on the door** — номер на дверях; **dirt on your shirt** — бруд на вашій сорочці; **on the second floor** — на другому поверсі.
ON — в одновимировому (лінія) — **a town on the Mississippi River** — місто на ріці Міссісіппі; **a village on the border** — село на границі.
AT — місцезнаходження в даній точці — **He is standing at the door** — він стоїть при дверях; **She is sitting at my desk**— Вона сидить за моїм столом; **The car is at the crossroads** — Автомобіль знаходиться на перехресті.
Зверніть увагу: важливо, як людина, яка говорить, сприймає це місце, чи цікавиться, „що є всередині" — **We meet at the theater** — Зустрічаємось у театрі (місце зустрічі). **There are 200 seats in the theater** — У театрі — 200 місць.

б) Прийменники перед географічними назвами:

IN

перед назвами континентів — **in Europe;**
перед назвами країн — **in Cuba;**
перед назвами стейтів — **in Florida;**
перед назвами міст — **in London.**

ON

перед назвами вулиць — **on Broadway, on Fifth Avenue, on 44th Street.**

AT

перед номерами будинків, адресами — **at 45 Lake Road** — в будинку 45 на вулиці Озерній;
at my new address — за моєю новою адресою.

Декілька прикладів незвичайного для нас вживання прийменників:
at home, at work, at school (усі без артикля) — вдома, у праці, у школі;
at the station, at the airport — на вокзалі, на летовищі;
at the seaside — біля моря;
at the top — на вершині, вгорі;
at Bob's house — у Боба вдома.

в) Прийменники часу.
Різні інтервали часу вимагають різних прийменників.

Hours — AT

At 6 o'clock — о 6-ій годині;
At 7:30 — о 7:30.

Days — ON

On Tuesday — у вівторок;
On November 1st— 1-го листопада;
Months, seasons, years, decades, centuries — IN
in May — у травні; **in summer** — влітку; **in 1976** — у 1976 році; **in the 60s** — у 60-ті роки; **in the 20th century** — у XX столітті.

Коли мова про час, український прийменник „через" перекладається як **in:**
In two hours you must be at home — Через 2 години ви мусите бути вдома.
By 6 o'clock — до 6-ої год.

Такі фрази, як „на другий рік", „на другий тиждень" в англійській мові не потребують прийменника: **Next year, next week. I'll see him next year** — Я побачу його на другий рік.

Не вживається прийменник і в такому звороті:
two times a day — два рази на день;
three times a year — три рази на рік.
I go to school 5 times a week — Я ходжу до школи 5 разів на тиждень.

Тепер знову незвичні приклади:
at any time — в будь-який час;
at the moment — в даний момент;
at lunch — на полуденку;
in the morning, in the evening — вранці, увечорі;
on Sunday morning — недільного ранку;
at night — вночі.

Думаю, що ви звернули увагу, наскільки важкий для вас прийменник **at** — в англійській мові він один із найбільш вживаних, а в українській просто не має відповідника. Запам'ятайте усі випадки, де його зустрічаєте — до нього обов'язково треба звикнути.

Автор лекцій англійської мови — Віталій Левенталь. Матеріял опрацьована відповідальна за рубрику Г. Колесса. Автор застерігає за собою усі права.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ЗАКІНЧИЛА свою 13-місячну працю Сенатська комісія, котра досліджувала справу афери Вайтвотер і причетности в ній президента Билла Клінтона, його дружини Гіллері Родгам-Клінтон і деяких членів персоналу Білого Дому. Комісія, яку очолив нюйоркський республіканський сенатор Алфонс Д'Амато у вівторок, 18-го червня, розповсюдила офіційний звіт своєї праці, в якому сказано, що слідство комісії виказало зумисне надуживття свого становища старшими членами персоналу Білого Дому і Першої лейді для того щоб впливати і контролювати будь-які найдені факти щодо капіталовкладення Клінтонів у проєкт Вайтвотер. Не погоджуючись з таким звітом, демократична меншість членів комісії видала зовсім протилежну свою версію звіту, в якому сказано, що конгресове слідство не виказало жодного правопорушення зі сторони Президента, його дружини та старших членів його Уряду.

„Проти надії сподіваюсь"

Л. Данильчук

Нещодавно один з юнаків у „Рідній Школі", вислухавши мою розповідь про Т. Шевченка, зауважив: „Якби Шевченко був такий геніальний, як малюєте, то знав би його увесь світ, а так що? — написав 'Борислав сміється' і все".

Як пояснити молодому українцеві, що виріс у незалежному світі, про причини, чому нас не знає світ у всій нашій силі талантів, чому твори українців майже невідомі. Що зробити для того, щоб наші діти, ми самі пізнали духові здобутки нашого народу? Хоча в цьому напрямку велася і ведеться відповідна праця, про те, що її обсяг недостатній, свідчить і саме запитання і незнання учнем того, що „Борислав сміється" написав інший геніальний син України — Іван Франко. Сьогодні розповідь про працю в цій ділянці хочу поділитись з шановними читачами „Свободи".

Нещодавно заходами Товариства Збереження Національної Спадщини ім. св. Андрія Первозванного в Дітройті було проведено вечір пам'яті видатної української поетеси Лесі Українки.

Слід сказати, що вищезгадане товариство має в Дітройті досить великий авторитет, бо попереше — завжди організує цікаві і на високому рівні вечори, подруге — для участі в них запрошує мистецькі сили як діяспори, так і батьківської землі (саме тому на вечорах присутні люди різних поколінь), потретє, фонди, отримані з таких імпрез, використовуються на корисні цілі (так дохід з даного вечора був переданий в Київ до комітету організації суду над Компартією).

Доповідь про творчість Лесі Українки на цей раз виголосив мистець, член Спілки Архітектів України Любарт Ліщинський. Він зробив змістовну аналізу творчости великої поетеси, наголошуючи на широті її таланту, на багатогранності обдаровання, високій вимогливості як до своїх творів, так і до мистецьких здобутків інших. Оперуючи власними спостереженнями та висновками, подаючи оцінки творчости Лесі Українки іншими діячами культури та мистецтва Л. Ліщинський дав розгорнену характеристику доробку поетеси в контексті світової літератури, підкреслюючи цитатами та високими оцінками клясиків її значення в історії красного письменства. Його доповідь вагома та послідовна, без сумніву, могла б бути прочитана в університетських авдиторіях.

Але окрасою вечора стала, безумовно, моновистава показана акторкою Театру ім. Леся Курбаса Лідією Данильчук. В зв'язку з тим, що в останню хвилину актор Олесь Драч не зміг взяти участи у виставі (мав виступ в Ню Йорку), Л. Данильчук сама продумала зміни у показі, внесла до нього певні нюанси та інші акценти. Але глядачі не відчули зміни. Актор-ська майстерність Л. Данильчук, вишуканий стиль гри, ляконічність і водночас насиченість жестів, все це полонило присутніх. Сприяли успіхові і виготовлені за власним проєктом акторки костюми, які доповнювали виступ кольористичними акцентами, контрастом червоного, чорного і білого, підкреслюючи напруження і трагізм, філософічність Лесиних творів і філігранність майстра сцени Л. Данильчук.

Почата діялогом Юди і Прочанина, вистава успішно закінчилась ліричною перлиною „Чому твої листи пахнуть зів'ялими трояндами" та знаменитим „Проти надії сподіваюсь". Це дало можливість актрисі продемонструвати велику силу свого її непересічної акторської майстерности та багатогранність і силу Лесі Українки.

Властне такі вечори, завдяки наполегливій праці організаторів та голови товариства Валентини Євич, дають можливість відчути багатство душі нашого народу. Не дивно, що перетворюються вони в правдиві конференції з питань мистецтва, в яких всі глядачі є активними учасниками. Адже кожного разу ще довго після закінчення тривають обміни думками, обговорення, дискусії. З таких вечорів кожен іде збагачений, очищений, наповнений новими силами, ніби омитий цілющими джерельними водами рідного краю!

Катерина Немира

„Наші...

(Закінчення зі стор. 1)

— Державний Історичний Музей України отримав нову, дуже зобов'язуючу назву — Національний Музей Історії України. Це чудово, але чи змінилося становище музею, який має найбагатші колекції в Україні? На жаль, ні. Він знаходиться у тісному, не пристосованому до музею приміщенні, яке ніяк не відповідає головному музеєві української держави.

Більш щасливим відносно приміщення є Музей Історії Києва, який розташований у Кловському палаці XVIII ст. Директор Тамара Хоменко і всі співробітники її доклали всіх зусиль до відкриття цього музею, який репрезентує столицю. Художнє оформлення існуючої збірки розроблялося відповідно до приміщень палацу і на це втрачено багато часу та сил. Музей працює не дивлячись на те, що працівникам місяцями затримують платню. Відбуваються виставки, влаштовується мистецькі вечори, зустрічі, приходять відвідувачі як з України, так із інших країн. Вже розроблено плян розбудови музею, але... Верховний Суд України вирішив, що музейне приміщення більше підходить для його потреб і почав страшний натиск. Чи ви можете собі уявити, щоб столичний музей Англії чи ЗСА позбавляли його приміщення? Це неможливо у цьому „капіталістичному світі", де ставлення до музеїв є дуже поважне, на рівні державної політики. Чейже політика і культура — це два стовпи, на які спирається дух народу і тільки розвиваючись впарі вони становлять національну єдність.

— Розуміється, це порівняння і висновки з нього ви зробили вже тут, але як це сталося, що ви тут працюєте?

— Я брала участь у конкурсі Метрополітального музею і отримала стипендію на підготовлений проєкт відносно опрацювання київських ювелірних виробів XI—XII століття. Раніше вони знаходилися у приватній збірці відомого американського колекціонера Джана П. Моргана, а в 1917 році його син подарував їх музеєві. Ці речі являють собою частини двох київських скарбів княжої доби. Робота з ними принесла нові й цікаві вислідди. Сподіваюся, що в одному з майбутніх чисел журналу Метрополітального музею з ними можна буде ознайомитись.

— Ви вже маєте певний і різносторонній досвід музейної праці в Києві і в Лондоні, а тепер тут. Які ваші враження про цей музей?

— Він надзвичайний. Чудове приміщення, багатющі колекції, художнє оформлення, велика бібліотека, численні крамниці. Постійно відбуваються якісь імпрези, а відвідувачів — тисячі. Товариство прихильників музею вкладає гроші на вивчення колекцій, підготову публікацій та виставок, а під експонатами часто можна бачити написи, що це дарунки окремих колекціонерів чи цілих родин. В нашій музейній системі ще багато до того бракує. Немає у нас досі меценатів, щоб спомагали музеї, немає мужів довір'я, які безкорисно стояли б на службі музеїв. Працюючи у відділі середньовічного мистецтва, я бачила, як тут активно готують виставку „Слава Візантії", яка відкривається у наступному році. Цією виставкою охоплено 25 країн, в тому й Україну. Це буде не просто виставка, а значна подія культурного життя Ню Йорку?

— Через тиждень закінчуєте тут свою працю і повертаєтеся до Лондону?

— Так. Після успішної праці, спільної з Британським музеєм над мартинівським скарбом, монографія про який отримала добру рецензію науковців, ми почали вже другий проєкт — над київським скарбом княжої доби. Його доля склалася так, що він зберігається частково тут та у Британському музеї, а частина його загублена. Маємо надію представити збережене і віднайти інформацію про загублене, тобто „розкопати" цей скарб вдруге і належно опублікувати ці дорогоцінні речі. Праці досить багато, але я завжди стараюся повертатися до мого Києва, за яким тужу, як і за „своїм" музеєм, якому так хотіла б допомогти! Пляную і думаю, що вдасться у жовтні повезти до Києва групу англійських музейників для безпосереднього пізнання скарбів України. Вони їздять по цілому світі, а в Україні ще не були. Може через чужинців мої земляки звернуть свої очі на скарби України, на її розкопки, а передусім на музеї. Може тоді і державні чинники зрозуміють, що це дуже важлива ділянка культури.

Хочуть...

(Закінчення зі стор. 1)

На вечірньому засіданні депутати проголосували за проєкт закону з цих питань, внесений спільно комісіями з питань економічної політики та фінансово-банківської діяльности. Ухвалено компромісову пропозицію: закон про патентування вводиться в дію з 1-го липня, а розділи, що стосуються роздрібної торгівлі, ухвалено в першому читанні.

На пресовій конференції 18-го червня, голова Прогресивної Соціялістичної Партії Наталія Вітренко сказала, що не варто ухвалювати нову конституцію, а лише внести поправки в нині діючу. Якщо 19-го червня почнеться друге читання проєкту нової конституції України, то це, на її думку, буде другим актом "ганебного спектаклю викручування рук". Н. Вітренко вважає, що "прийняття такої конституції приведе до посилення напруги в Україні". Очолювана нею партія вимагає внесення до 10 статті конституції положення про гарантування громадянам права користуватися російською мовою, оскільки нею спілкується 55 відсотків населення.

На обговорення проєкту конституції в другому читанні вирішено відвести три дні — 19, 20 і 21-го червня.

Того ж дня визнано депутатські уповноваження трьох депутатів, обраних до Верховної Ради 20, 21-го квітня і 19-го травня: Ігоря Бакая, Володимира Півторака і Анатолія Юрковського. Постанова про визнання їхніх уповноважень стане чинною через місяць, якщо за цей час вони оформлять свої трудові відносини і почнуть працювати у Верховній Раді на постійній основі.

Ціна...

(Закінчення зі стор. 2)

не зохочуватимуть імпорту складної техніки і технологій на противагу низькоякісним і часто перестарілим споживчим товарам, Україна буде не житницею Европи, а її смітником.

Чи зрозуміє це український Уряд на чолі із новим прем'єром і, головне, чи захоче й чи зможе щонебудь змінити, сказати важко. З одного боку, цілком очевидно, що цей уряд, як і всі попередні, є уособленням вищезгаданих кланів і виразником їхніх інтересів. А з іншого боку, цілком очевидно, що Уряд складається з конкретних людей, котрі (хтозна!) можуть мати власні амбіції й власне, надклановe, розуміння державного інтересу. Погано, звісно, що надії на відродження України доводиться покладати саме на таких людей, на такий Уряд, але добре що їх іще взагалі є на кого покладати.

Краще щось, як нічого, або, як казав один західній професор, переїжджаючи до Києва і вступаючи на державну службу: "Нема поки що іншої України й іншого Уряду, отож мусимо працювати з тими, які є".

Діяспора — це окремий...

(Закінчення зі стор. 2)

23): „Українська молодь знайде свою національну ідентичність через усвідомлення свого походження та своєї спорідненості з усіми українцями, і через свою ідентифікацію з українською групою в Америці. Сенс своєї національної ідентичности вона консолідуватиме через ангажування себе в життя української громади. Коли вона не стоїть збоку, але забирає слово і вирішає конкретні питання нашого спільного, релігійного, культурного, громадського життя, це допомагатиме їй більше, як що інше, віднайти себе і глибокий сенс свого життя".

І на закінчення хочу повернутися до шкільництва, яке перебуває в центрі уваги діяльности СКВОР.

Нещодавно (27 квітня 1996 року) в Торонто вшановано д-ра Олександру Копач, основноположницю системи курсів українознавства. З тієї нагоди відбулася конференція НТШ, на якій прозвучало наукове обґрунтування, як 45 років тому започаткoвані д-ром О. Копач Курси Українознавства ім. Григорія Сковороди в Торонто дали почин для нової концепції формальної системи навчання української молоді від 12-ти до 18-ти років життя. Курси українознавства є дійсністю нашого українського шкільництва в діяспорі — вони себе виправдали, стали одним із важливих засобів плекання української ідентичности серед нашої молоді. Завданням наших громад є сприяти дальшому їх розвиткові. Українські школи і українські вчителі мають великий вплив на формування національної ідентичности молоді. Всеволод Голубничий ще в 1965 році покладав велику відповідальність на вчителів українських шкіл у збереженні української ідентичности: „...Можна прямо сказати, що збереження чи занепад української культури й національної свідомости на еміграції в майбутньому залежить від того, чи спроможеться еміграція вишколити, скажімо, з двісті молодих вчителів українознавства... Ці молоді вчителі повинні б поєднувати в собі ряд нових якостей... Насамперед було б потрібно, щоб ці молоді вчителі здобули нормальну вчительську освіту й дипломи в американських та канадських університетах і коледжах. Крім того, їм конче було б треба перейти через кваліфіковані семінари вищого українознавства... Найголовніше, що від цих нових вчителів слід було б сподіватися — вони не тільки двомовні, але й мусили б знати обидві країни, обидві культури, щоб їх вільно порівнювати й переконувати учнів в тому, що українська культура і все інше в якісно-вартісневому сенсі нічим не нижчі й не гірші... будь-якої іншої нації".

Тепер багато вчителів-емігрантів зі сучасної України вчать у наших школах. І з перспективи часу назріває питання, чи не повторюємо ми помилки початку 50-их років, коли школи перейшли в руки так званих „новоприбулих" і відчужили ціле покоління дітей попередньої еміграції? Чи Голубничого пересторогу не треба взяти до уваги?

Моїм завданням було порушити деякі питання, щоб запропонувати: створити при СКУ комісію (think-tank), яка відновить процес застанови над проблематикою плекання української ідентичности в діяспорі.

На вічний спомин св. п. О. Логуша

Вже проминуло чимало часу, коли 21-го січня 1995 року відійшов від нас у вічність св. п. Омелян Логуш, однак болюча рана з цього приводу у рідних і приятелів ще довго не загоїться. Люблений і шанований у місті свого осідку, Мілвокі, Виск., як теж і в Чикаго, бо жив і працював для української справи і серце його билось для України.

Народився св. п. Омелян Логуш 23-го серпня 1903 року в містечку Язловець, Бучацького повіту. Дитиною пережив лихоліття Першої світової війни, бо важко ранений в ногу, змушений був виїхати до військової лікарні в Мадярщині. Після закінчення війни повернувся до родинного містечка, до батьків. В Чорткові закінчив учительську семінарію, а опісля працював учителем у Польщі. Заочно студіював у Подєбрадах, Чехо-Словаччина. В 1933 році одружився з Юлією Максимович, з якою прожив ціле своє життя в гарній родинній гармонії. Під час німецької окупації одержав працю в Рільничій школі в родинному містечку, а опісля був призначений директором цієї школи. Під час наступу на Галичину совєтської армії подався з родиною на Захід.

Св. п. О. Логуш

В Німеччині, у Вааль, повіт Кавфбойрен, був вибраний головою української громади, а опісля начальником українського табору аж до його ліквідації. Займався культурно-освітньою працею, як організація школи, ведення фахових курсів у таборі та виголошування рефератів на різні теми. Де б не зупинявся, де б не працював, завжди залишив по собі дуже добре ім'я. Таку опінію виробив собі і в таборі в Діллінґені, де був начальником табору різних національностей. До ЗСА переїхав з родиною у 1950 році і замешкав у Чикаго, де здобув багато приятелів. У 1956 році родина Логушів переїхала до Мілвокі, де включилися в громадське життя. Він став директором курсів українознавства при церкві св. Михаїла, де опікуном курсів був парох, св. п. о. Іван Олексюк. О. Логуш зорганізував відділ СУМА і працював з дітьми й молоддю, провадив сходини, влаштовував національні свята, організував прогульки. Був головою УККА та своєю жертвенною працею здобув авторитет, пошану і вдячність, одержуючи від УККА особливу грамоту. Був членом кредитівки „Самопоміч" в Мілвокі, УНС і інших організацій. Коли в Чикаго створилось Т-во Сприяння НРУ, став його членом і великою любов'ю до України здобув поди і признання в громаді.

Хто з ним мав близчий контакт, то теплий спомин про нього занесе у вічність.

Н. Н.

Україна...

(Закінчення зі стор. 2)

користь нам всім, це насторожує і турбує. А влада ще та, комуністична, продажна дуже часто. Через це більшість людей зовсім зневірились".

Отже, як бачите: Україна хоче „бути в своїй хаті, мати свою волю...", але, на мою думку, це пройде час і, можливо, ціле покоління, заки ми дійсно станемо самостійною державою і заживемо в колі вільних народів!

Ю. Любінецький
Дітройт, Миш.

ЧУЖИНЕЦЬКІ СПОСТЕРІГАЧІ, які уважно стежили за проведенням минулої неділі виборів посадника Москви і його заступника, були приємно здивовані високою активністю москвичів, які взяли участь у голосуванні. За Юрія Лужкова віддали свої голоси понад 91 відс. москвичів, і тепер посадник столиці має всі шанси потрапити у книгу рекордів Ґіннеса. Світова практика проведення вільних, демократичних виборів у таких багатомільйонових містах-мегаполісах як Москва, ще не знала подібної одностайности виборців.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

Щодо конституційного процесу, то керівники УРП висловили задоволення тим, що Україна матиме нарешті свою конституцію, але водночас висловили серйозну стурбованість "небезпеками, закладеними у процедурі другого читання проєкту нової конституції України". Отож, на думку республіканців, це читання може бути затяжним і безрезультатним.

УРП пропонує ухвалити проєкт конституції в цілому, без постатейного голосування. У випадку абсолютної неможливости ухвалення проєкту, винести його на всеукраїнський референдум в редакції тимчасової комісії.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпеченеві грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці. Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислитися за збірку вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСоюзу

✻ ПРАЦЯ ✻

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ НА СОЮЗІВЦІ 1996

Четвер — 4-го липня 6:00 веч. Гуцульський вечір
10:00 веч. ЗАБАВА оркестра: „Львів'яни"

П'ятниця — 5-го липня 10:00 веч. ЗАБАВА оркестра: „Фата Моргана"

Субота — 6-го липня 8:30 веч. КОНЦЕРТ
„ДАРКА і СЛАВКО"
10:30 веч. ЗАБАВА оркестри: „Темпо", „Фата Моргана", „Бурлаки"

Субота — 13-го липня 8:30 веч. КОНЦЕРТ
Фольклорний ансамбль *„Черес",*
Мистецький керівник: *Андрій Мілявський*
10:00 веч. ЗАБАВА оркестра: „Луна"

Субота — 20-го липня 8:30 веч. КОНЦЕРТ
Оперний співак: *Ярослав Гнатюк*
Піяністка: *Світляна Гнатюк*
10:00 веч. ЗАБАВА оркестри: „Водограй", „Люба й Микола"

Субота — 27-го липня 8:30 веч. КОНЦЕРТ
Хор „Думка" з Ню Йорку.
Диригент: *Василь Гречинський*
10:00 веч. ЗАБАВА оркестра: „Луна"

Субота — 3-го серпня 8:30 веч. КОНЦЕРТ
Танцювальний ансамбль: *„Чайка"* з Йонкерсу
Вокальний дует: *„Сестри Тодащук"* з Вінніпеґу
10:00 веч. ЗАБАВА оркестра: „Фата Моргана"

Субота — 10-го серпня 8:30 веч. КОНЦЕРТ
Театральний гурт „Яра" з Ню Йорку
Режисер: *Вірляна Ткач*
10:00 веч. ЗАБАВА оркестра: „Водограй"

Неділя — 11-го серпня „ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ"

Субота — 17-го серпня 8:30 веч. КОНЦЕРТ
Роман Цимбала
Леся Грабова
10:00 веч. ЗАБАВА оркестра: „Бурлаки"

11:45 веч. ВИБІР „МІС СОЮЗІВКИ 1997"

Неділя — 18-го серпня 2-га год. по пол. „День з Едвардом Козаком"

Субота — 24-го серпня по пол. Виставка фото-конкурсу УНС
Проголошення переможців та роздача нагород учасникам.
24-го серпня 8:30 веч. КОНЦЕРТ — ВІДЗНАЧЕННЯ П'ЯТОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ
Кінцевий виступ учасників майстерні українського народного танцю на Союзівці. Інструктор: *Рома Прийма-Богачевська*
10:00 веч. ЗАБАВА оркестра: „Буря"

— ВІКЕНД З НАГОДИ ДНЯ ПРАЦІ—

концерти, забави, виставки, тенісові та плавацькі змагання
(докладніші інформації будуть подані згодом)

Щоп'ятниці: Товариська зустріч/забава-оркестра: „Львів'яни"